

# NORSK LOVTIDENDE

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

|        |                   |      |
|--------|-------------------|------|
| Nr. 40 | Utgitt 31 oktober | 1935 |
|--------|-------------------|------|

## Kongelig resolusjon.

11 oktbr.

1. Kongelig rescript av 12 februar 1783 opheves.
2. Det meddeles stadfestelse på et fremlagt utkast til nye statutter datert 5 juli 1935 for trygdekassen: «Undsætning for efterladte nødlidende af forulykkede Fiskere i Romsdals Fogderi», hvis navn samtidig forandres til «Den Romsdalske Undsetningskasse».

## Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

17 oktbr.

I medhold av lov nr. 4 av 9 juli 1926 § 3, 2net ledd, meddeles approbasjon på en av Grue herredstyre i Hedmark fylke under 14 september 1935 vedtatt beslutning, hvorved bestemmes at enhver eier eller besidder av hund i herredet skal holde hunden i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter.

Denne bestemmelse gjelder dog ikke hunder som under lovlig jakt godtgjøres å være ledsaget på forsvarlig måte av eier eller besidder.

## Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

18 oktbr.

Med hjemmel i § 44 i lov av 20 mai 1899 angående jakt og fangst og kongelig resolusjon av 25 september 1931 bestemmes herved at hare skal være fredet det hele år på Havnøya i Vevelstad herred, Nordland fylke.

Bestemmelsen gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1938.

Overtredelse av denne bestemmelse er belagt med straff.

## Skrivelse fra Justisdepartementet.

19 oktbr.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelige resolusjoner av 16 januar 1925 og 19 august 1932, jfr. lov nr. 1 av 6 juni 1891 om politivedtekter for rikets herreder, lov av 22 mai 1875 angående adgangen til å gi dramatiske og andre offentlige forestillinger m. v., lov nr. 2 av 19 april 1899 til beskyttelse av barn mot bruk av tobakk og lov nr. 3 av 17 juni 1932 om tillegg til politilovgivningen, har Justisdepartementet stadfestet en av Sande herredstyre, Vestfold fylke, i møte 30 september 1935 vedtatt beslutning om nye politivedtekter for herredet.

19 oktbr.

Vedtektene har følgende ordlyd:

§ 1. På offentlig vei, hvorunder i denne vedtekt er innbefattet enhver vei, gate, sti, plass, parkanlegg, strand, brygge, bro, eller lignende — som er almindelig beferdet eller bestemt for almindelig ferdsel, må ikke oppløp eller sammenstimling av folk finne sted, så at ordenen forstyrres, veifarende forulempes eller ferdselen hemmes. Det er forbudt å stanse op og stille sig i klynger, således at ferdselen hindres eller gjøres besværlig.

§ 2. På offentlig vei eller langs dens kanter og skråninger må der ikke foregå dans, spill, musikk, slagsmål, rop og skrik, høirøstet sang eller annen utilbørlig adferd, hvorved den offentlige ro forstyrres. Det er samme steds forbudt å fortære rusdrikk.

§ 3. På offentlig vei må sang og musikk som utøves som levevei, kun finne sted med politiets tillatelse.

§ 4. Når mange mennesker samles på offentlig vei, skal de rette sig efter politiets anvisninger til oprettholdelse av orden, eller regulering av ferdselen.

Om folketog og lignende prosesjoner skal der i forveien skje melding til politiet. Når det av hensyn til den offentlige orden finnes påkrevet, kan slike optog forbys.

På eller ved offentlig vei må ingen uten politiets samtykke avbrenne krutt, fyrverkerisaker eller eksploderende gjenstande av noen slags, og heller ikke avfyre noen slags skytevåben. Det er likeledes forbudt å skyte med bue og pil, pusterør eller lignende eller kaste sneball eller annet hvormed skade kan forvoldes eller de som ferdes på veien fortrediges.

Ved mineringsarbeide på eller ved offentlig vei, må tilbørlige forsiktighetsregler iakttas.

§ 5. Det er forbudt å flytte, bortta, skjære eller risse i, skrive eller tegne på, løsrive eller på annen måte beskadige eller tilsmusse de til offentlig vei støtende eller henhørende gjenstander, såsom trær, stakitter, gjerder, stabbestener, veistolper, kraftledningsstolper, grunder, sneploger eller lignende. Det samme gjelder offentlige lokaler samt til offentlig vei støtende hus, plankegjerde eller annet.

Lovlig opslåtte plakater må ikke nedrives, tilsoles eller gjøres uleselige. Plakater, bekjentgjørelser o. lignende må ikke opslåes uten vedkommendes samtykke.

§ 6. Det er forbudt uvedkommende å tende eller slukke de på eller ved offentlig vei anbragte lykter.

§ 7. På kirkegård må ingen lek eller annen med hensyn til stedet upassende opførsel finne sted. Ingen må gå utenfor de opstukne ganger, stiger eller innhegninger, beskadige trær, blomster eller andre vekster eller på annen måte be-

skadige eller besudle gravsteder eller andre på kirkegården 19 oktbr. værende anlegg.

§ 8. Det er forbudt å la hester og andre kreaturer gå uten bevoktning på offentlig vei. Når dyr drives, skal det påses at driften føres således at andre veifarende ikke forulempes og at trafikken ikke hemmes eller stopper op. Det er enn videre forbudt å la hester eller kreaturer havne langs veien eller dissers skråninger.

§ 9. Kjelkeaking, renn med sparkstøtting samt ski- og skøiteløpning må ikke finne sted på offentlig vei hvor dette av politiet er forbudt. Sådant forbud kan utferdiges for bestemte strekninger i sin almindelighet eller for bestemt tid eller leilighet.

§ 10. Når hunder viser sig glupske eller biske eller viser tilbøielighet til å forulempe mennesker eller husdyr samt motorkjøretøier, ved å fare mot dem eller gjøre mot dem, skal eieren efter politiets nærmere bestemmelse holde sådanne hunder i bånd eller forsynt med forsvarlig munnkurv. Det samme gjelder hunder som på grunn av sin størrelse eller rase av politiet finnes å være farlige.

Ingen må hisse hund på noen eller undlate å holde sin hund tilbake når den vil anfalle noen.

Det er forbudt å erte hunder eller hisse dem sammen på offentlig vei.

§ 11. Det er forbudt å la tisper ferdes ute i løpetiden.

Hunder som løper omkring på egen hånd og hvis eier ikke kjennes, kan av politiet optas. Hvis eieren ikke melder sig innen en uke efter kunngjørelsen i offentlig avis og avhenter dyret samt betaler de omkostninger som er påløpet ved hundens optagelse, kan den drepes eller selges. Samtlige udekkede omkostninger utredes av herredskassen.

Enhver hund skal være forsynt med halsbånd med navneplate hvorpå eierens navn og adresse tydelig og fullstendig er anbragt.

§ 12. Det er forbudt å kaste sne eller is fra privat grunn eller gårdsplass ut på offentlig vei. Likeledes må det ikke kastes søppel, papir eller lignende på vei eller i veigroft.

§ 13. Politiet kan forby utdeling av reklameplakater, programmer eller flyveskrifter og lignende på offentlige veier for å hindre at slike papirer blir kastet på veiene, særlig ved de tettbebyggede strøk.

§ 14. Det er forbudt å selge tobakk til barn under 15 år, likesom det er forbudt å overlate dem tobakk som gave, lån, bytte eller som godtgjørelse. Hvis barn under 15 år skal kjøpe tobakk for noen voksen person, må de medbringe da-

19 oktbr. tert og underskrevet rekvisisjonsseddel fra vedkommende på et bestemt kvantum.

§ 15. Det er forbudt å selge eller overlate det ved tilvirkning av sprit utvunne biprodukt «råforløp» og de brenselstoffer som fremstilles av dette produkt (boksesprit) uten mot politiattest.

§ 16. Til å gi konserter, skuespill eller andre offentlige forestillinger eller forevisninger av enhver art må tillatelse innhentes av politiet.

§ 17. Ingen må uten politiets tillatelse som næring holde offentlig dans eller drive maskerade, karusell, skytebane, ringkastning eller lignende. Arrangørene skal rette sig efter de av politiets fastsatte betingelser bl. a. om ordensvern.

§ 18. Ingen må avgi eller benytte lokaler til offentlig dans, foredrag eller møte medmindre det er godkjent av politiet som betryggende for publikums sikkerhet.

§ 19. Sammenkomst med dans eller annen sammenkomst av utelukkende eller overveiende selskaperlig eller underholdende art, må ikke holdes uten politiets tillatelse, dersom der er adgang for en ubestemt krets av personer eller for medlemmene av forening eller lignende sammenslutning.

§ 20. Enhver som av politiet får tillatelse til å gi eller arrangere forestillinger eller sammenkomster som nevnt under § 16—17 og 18 skal etterkomme de ordrer politiet gir til ordenens oprettholdelse og de besøkendes sikkerhet og sørge for at intet uanstendig eller usømmelig skjer. Under forestillinger, konserter og foredrag i offentlige lokaler er tobakksrøking forbudt.

Overholdes ikke disse bestemmelser, eller holdes forestilling eller sammenkomst som nevnt uten politiets tillatelse, kan politiet straks avbryte samme, og de tilstedeværende er pliktige til å fjerne sig efter politiets anmodning.

Politiet har adgang til alle offentlige forestillinger og sammenkomster.

§ 21. For tillatelse til forestillinger m. v. som omhandlet i § 16 og til næring som omhandlet i § 17 betales til kommunekassen en avgift fra kr. 5,00 til kr. 100,00 for hver forestilling m. v. eller for hver dag. Avgiftens størrelse bestemmes i de enkelte tilfelle av politiet. Avgiften skal betales forskuddsvis.

Formannskapet kan frita for avgiftsbetaling når det finner grunn til det.

§ 22. Enhver som gjør sig en næring ved å drive herberge (hotell, pensjonat, losjibus og lignende) eller bevertning med mat eller drikke, skal sørge for at det i de dertil

benyttede lokaler intet forefaller som strider mot orden og 19 oktbr. sømmelighet.

Berusede personer må ikke tilstedes adgang til bevertninger eller herberger.

§ 23. Ingen må i herberger eller bevertninger finnes i åpenbar beruset tilstand eller gjøre sig skyldig i voldsom eller støiende optreden, hvorved andre gjester, verten eller hans familie eller tjenere fortreddiges eller andre av husets beboere eller omboende forstyrres, og heller ikke på annen måte vise uanstendig eller forargerlig opførsel.

§ 24. Bevertningsstedene skal holdes lukket fra kl. 22 til kl. 6, søn- og helligdager til kl. 13. I denne tid må ingen bevertning med mat eller drikke finne sted, og ingen gjester innlates eller opholde sig på sådanne steder. Disse bestemmelser gjelder ikke bevertning av reisende og faste gjester i herberger.

Det er overlatt politiet så vel ved enkelte leiligheter å gi tillatelse til å lukke senere og åpne tidligere, som å meddele almindelig lignende tillatelse til bevertningssteder, hvor bevertning med spise skjønnes å være hovedsaken og hvor tillatelsen ikke antas å ville bli misbrukt.

Politiet kan i alle tilfelle hvor det finnes at vedkommende verter ikke overholder den tilbørlige orden eller hvor naboer forstyrres eller fortreddiges, pålegge lukning kl. 20.

Politiets tillatelse kan når som helst og uten varsel tilbakekalles. Ved forskriftene i dette punkt gjøres ingen forandring i de om tiden for salg og skjenkning av brennevin, øl, vin, fruktvin og mjød ifølge lovgivningen gjeldende bestemmelser.

§ 25. På bevertningssteder med tilliggelser er det forbudt å fortære eller overlate andre til fortæring sådan rusdrikk som ikke skjenkes ham av bevertningens innehaver i henhold til bevilling, og til sådan tid da denne har rett til å skjenke vedkommende drikk — kfr. § 66 i rusdrikkløven av 29 juni 1934.

§ 26. Politiet kan når som helst inspisere herberger og bevertninger og alle rum som står i forbindelse med dem.

§ 27. Når noen undlater å etterkomme hvad der i disse vedtekter påhviler ham, kan politiet foranstalte det utført eller treffe fornøden foranstaltning til å hindre at forsømmelsen avstedkommer skader.

Omkostningene hermed utredes av den skyldige.

§ 28. Overtredelser av disse vedtekter straffes efter straffelovens § 339, 2 — forsåvidt de ikke rammes av noen strengere straffebestemmelse.

19 oktbr.

**Skrivelse fra Handelsdepartementet.**

Departementet har bestemt at § 53 i det av departementet den 4. ds. med hjemmel i kongelig resolusjon av s. d. fastsatte reglement vedrørende tilvirkning, omsetning og utførsel av medisintran skal lyde som følger:

«Bestemmelsene i dette reglement avløser fra og med 1 november 1935 og inntil videre de av Handelsdepartementet den 4. januar 1930 utferdigede «Bestemmelser vedrørende tilvirkning, omsetning og utførsel av medisintran», med senere forandringer.»

21 oktbr.

**Skrivelse fra Socialdepartementet.**

I henhold til lov av 29 mai 1925 stadfester departementet herved den av Fredrikstad bystyre i møte 12 september d. å. fastsatte nye vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger i Fredrikstad, dog med endel redaksjonelle forandringer.

Vedtekten lyder i sin stadfestede form således:

## § 1.

A. Barber- og frisørforretninger skal med nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 19 til kl. 8,30. 1 og 17 mai holdes helt lukket. St. Hansaften lukkes kl. 14 og påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften kl. 17. På de fire første hverdager i uken i tiden fra og med 21 juni til og med 20 august lukkes kl. 18.

På de siste 5 hverdager før julaften kan der holdes åpent til kl. 21.

B. På søn- og helligdager holdes lukket hele dagen.

§ 2. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt efter lukningstid å ekspedere kunder, som er kommet inn før lukningstid.

§ 3. Overtredelse av denne vedtekt straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

Vedtekten trer i kraft 11 november d. å., fra hvilken datum den eldre vedtekt opheves.

21 oktbr.

**Skrivelse fra Socialdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer Sande herredstyes beslutning i møte 30 september d. å. om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Sande herred, Vestfold fylke.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 18 november d. å., fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser op- hører å gjelde.

Den nye vedtekt lyder i sin stadfestede form således: 21 oktbr.

§ 1. Utsalgssteder for varer skal med nedenanførte undtagelser holdes lukket på hverdager fra kl. 18 til kl. 8 med undtagelse av fredag, da der holdes lukket fra kl. 20 til kl. 8. Søn- og helligdager samt 1 og 17 mai og St. Hansdag holdes lukket hele dagen. Jul-, nyttårs- og St. Hansaften når disse faller på hverdager, samt påske- og pinseften lukkes kl. 16.

§ 2. Utsalgssteder hvor ikke andre varer selges enn delikatesser, baker- og konditorvarer, melk, fløte, smør, ost, tobakk og tobakksartikler, fyrstikker, aviser, tidsskrifter, frimerker, brevkort og skrivesaker, frukt, chokolade, konfekt og konfektører, sukkertøi og mineralvann, — kan på alle hverdager holdes åpne til kl. 21, undtagen jul- og nyttårsaften når disse faller på hverdager, samt påske- og pinseften — da der lukkes kl. 16. På søn- og helligdager kan disse utsalgssteder holdes åpne fra kl. 18 til kl. 21. Melk og fløteutsalg kan dessuten på søn- og helligdager holdes åpne fra kl. 8½ til kl. 9½ morgen.

§ 3. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt etter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 4. Overtredelse av disse vedtekter er belagt med straff. jfr. straffelovens § 339, 2.

**Skriv** frå Socialdepartementet.

21 oktbr.

Etter fullmakt gjeven ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov nr. 5 frå 25 juli 1913 vedtaket åt Møsterøy heradstyre, Rogaland fylke, i møte 30 september 1935 um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader.

Vedtekta gjeld inntil vidare, å rekna frå og med 11 november d. å.

Vedtekta lyder so:

§ 1. Alle utsalsstadene for varer skal på kvardagar vera stengde frå kl. 21 til kl. 7.

§ 2. På sun- og helgedagar skal utsalsstadene vera heilt stengde.

§ 3. Etter stengjingstid må kunder ikkje sleppast inn, men dei som er komne inn fyre stengjingstid, kan ekspederast etter stengjingstid.

§ 4. Brot på desse vedtektene vert straffa etter lova. Jfr. straffelova § 339, 2.

**Skrivelse** fra Socialdepartementet.

22 oktbr.

I henhold til lov av 29 mai 1925 stadfester departementet herved den av Sarpsborg bystyre i møte 24 september d. å. fastsatte vedtekt angående lukningstid for

22 oktbr. barber- og frisørforretninger i Sarpsborg, dog med endel redaksjonelle forandringer.

Vedtekten, som trer i kraft 11 november d. å., lyder i sin stadfestede form således:

§ 1.

- A. Barber- og frisørforretninger skal med nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 19 til kl. 8,30.

1 og 17 mai holdes helt lukket. Når disse dager faller på lørdag, kan der dog holdes åpent fra kl. 8,30 til kl. 13.

På de fire første hverdager i uken i tiden fra og med 21 juni til og med 20 august samt på påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 18.

På fredager, onsdag før skjærtorsdag og dagen før bededag kan holdes åpent til kl. 20.

På de 8 siste hverdager før julaften kan der holdes åpent til kl. 21.

- B. På søn- og helligdager holdes lukket hele dagen.

§ 2. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt efter lukningstid å ekspedere kunder, som er kommet inn før lukningstid.

§ 3. Overtredelse av denne vedtekt straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

22 oktbr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer beslutning av Krødsherad herredstyre, Buskerud fylke, i møter 10 juli og 9 oktober 1935 om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 18 november 1935. Den lyder i sin stadfestede form således:

§ 1. Alle utsalgssteder skal på søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 2. På hverdager skal der holdes lukket fra kl. 18 til kl. 8.

1 og 17 mai lukkes dog kl. 13 og julaften og pinseaften kl. 15.

Påskeaften holdes helt stengt, dog kan melkeutsalg holdes åpne fra kl. 8 til kl. 9.

§ 3. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt efter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 4. Overtredelse av denne vedtekt straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

**Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.**

22 oktbr.

I henhold til bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 11 desember 1924, jfr. § 67 i lov om brandvesenet av 15 august 1908, godkjennes som gjeldende inntil videre den av Ski herredstyre i møte 2 august 1935 vedtatte tilleggsbestemmelse til brandlovens § 15 om innskrenkning av det i denne paragraf påbudte antall feininger, dog således at antallet settes til 4 ganger årlig for det brandloven underlagte strøk i Ski herred, Akershus fylke.

**Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.**

22 oktbr.

I henhold til bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 11 desember 1924, jfr. § 67 i lov om brandvesenet av 15 august 1908, godkjennes som gjeldende inntil videre den av Ås brandrepresentantskap i møte 2 oktober 1935 vedtatte tilleggsbestemmelse til brandlovens § 15 om at de i denne paragraf påbudte antall feininger innskrenkes til 4 ganger årlig for Ås brandkommune, Akershus fylke.

**Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.**

23 oktbr.

I henhold til bemyndigelse gitt ved kongelige resolusjoner av 4 juni 1920 og 11 desember 1924, jfr. §§ 23, 24, 27 og 67 i lov om brandvesenet av 15 august 1908, godkjennes som gjeldende inntil videre de av Ås brandrepresentantskap i møte 26 august 1935 vedtatte regler for brandvernets ordning, samt forskrifter for brandvernet, brandchefen, brandchefens stedfortreder og brandmesteren og hans varamann i Ås brandkommune, Akershus fylke.

De godkjente regler lyder så:

1. Brandvernet skal bestå av følgende avdelinger:

1. motorsprøiteavdelingen
2. seilavdelingen
3. rednings- og nedrivningsavdelingen
4. ordensvernet,

og har som ledelse:

brandchefen, brandchefens stedfortreder, brandmesteren og hans varamann.

2. Motorsprøiteavdelingen skal ha 1 formann, 1 næstformann, 4 maskinister og minst 30 mann til transport av sprøiten og betjening av slangemateriellet.

Seilavdelingen skal ha 1 formann, 1 næstformann og minst 14 mannskafer.

Rednings- og nedrivningsavdelingen skal ha 1 formann, 1 næstformann og minst 14 mannskafer.

23 oktbr. Ordensvernet skal ha 1 formann, 1 næstformann og minst 6 mannskaper.

Ethvert mannskap kan dog av ledelsen settes til tjeneste for enkelt leilighet i annen avdeling enn den hvortil han er utskrevet.

3. Med motorsprøiteavdelingen skal der avholdes minst 1 øvelse hver annen måned året rundt (jfr. Brandkassens rundskrivelse av 29 november 1900).

Med de øvrige avdelinger skal der avholdes øvelser minst 1 gang årlig. Øvelser eller instruksjoner kan ellers holdes så ofte brandchefen finner dette nødvendig.

4. Brandvernets befal og mannskaper møter til brandtjeneste etter alarmering på den måte som er eller måtte bli bestemt.

De skal straks melde sig for sine foresatte, og må ikke forlate brandstedet eller sitt arbeide uten tillatelse.

5. Mannskaper plikter å møte til de av brandstyret påbudte øvelser og mønstringer. De skal straks melde flytning til brandchefen.

23 oktbr. **Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.**

I henhold til § 27 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 stadfestes den av Asker herredstyre i møte 13 mai 1935 vedtatte regulering av eiendommen Høibak», gnr. 76, bnr. 2 i Asker på betingelse av at der med hensyn til bebyggelsens forhold til den elektriske kraftledning forholdes overensstemmende med skrivelse fra Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet av 12 oktober 1935.

I henhold til nevnte lovs § 3 stadfestes de av herredstyret i samme møte vedtatte servitutter som vedtekter for eiendommen.

Vedtektene har følgende ordlyd:

1. De almindelige bestemmelser for utparsellering i Asker gjøres gjeldende for feltet med sådanne innskrenkninger i veioparbeidelsen m. v. som nedenfor anført.
2. Veien A—B reguleres og oparbeides i 5,0 m eff. bredde og maks. stigning 1:15, minste R—50. Til denne bredde kommer i tillegg de banketter, skråninger og grøfter, som er nødvendige for oparbeidelsen. Veilovens gjerdeavstand befølges og veien gis sådan utførelse og utstyr som fylkesveikontoret til enhver tid forlanger for offentlige veier.
3. *Midlertidig oparbeidelse:* Veien A—B tillates oparbeidet midlertidig i 3,0 m eff. bredde med maks. stigning 1:7 og med møteplasser efter bygningsrådets bestemmelser.

Inntil oparbeidelse i full regulert bredde er utført, 23 oktbr. overtas veiens vedlikehold av grunneieren eller — hvis tilliggende parseller selges — av vedkommende parsellkjøpere.

Ingen tomt kan tillates bebygget før veien til og langs tomtene er oparbeidet i overensstemmelse med den ovenfor nevnte midlertidige oparbeidelse. Blir ikke de midlertidige veier etter bygningsrådets skjønn tilfredsstillende vedlikeholdt, kan videre bebyggelse av tomtene nektes. Når halvparten av tomtene er solgt (bebygget), kan samtlige veier forlanges oparbeidet.

Ved eventuell regulering av naboeiendommene må parselleierne finne sig i at feltets veier tilknyttes annen ny regulering.

Der må fremlegges tinglyst erklæring for at veien vedlikeholdes av grunneierne inntil den under punkt 1 nevnte oparbeidelse finner sted.

4. Bebyggelsen skal være villamessig.
5. Asker kommune skal ha uhindret adgang til å anlegge, inspisere og reparere vann-, kloakk-, telefon- og elektriske ledninger mot å erstatte forvoldt skade.
6. Den på kartet på tomt nr. 14 viste søppelplass anvises til bruk for parsellkjøperne inntil annen for strøket av helserådet godkjent søppelplass forefinnes. Parsellkjøperne må holde den i pyntelig og sanitær stand efter helserådets bestemmelser.
7. Selger av tomt er ikke berettiget til ved privat servitutt å etablere forhold som står i strid med disse vedtekter. Reguleringsplanen med vedtekt kan ikke fravikes eller forandres uten Asker bygningsråds samtykke.

**Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.**

24 oktbr.

**Erhvervsmessig personbefordring med motorvogn i Ringsaker herred.**

I medhold av lov om motorvogner av 20 februar 1926 § 21 II første ledd, kfr. lover av 6 juni 1930 og 2 juni 1933, bestemmes følgende som gjeldende inntil videre:

På de offentlige veier innen Ringsaker herred må erhvervsmessig personbefordring uten rute med motorvogn ikke foretas av andre enn dem som får tillatelse dertil av politimesteren.

De nærmere bestemmelser og regler bl. a. angående antallet av sådanne tillatelser, takster for befordringen, største passasjertall, avgift for særskilt registrering, kontroll m. v. kan fastsettes av formannskapet efter forslag fra politi-

24 oktbr. mesteren. Takstene skal derhos forelegges fylkesveistyre til godkjennelse for de strekninger vedkommende hvor det er gitt tillatelse til bilrutedrift.

Undtatt fra foranstående bestemmelser er befordring fra sted utenfor herredets grenser til eller gjennom herredet, samt kjøring med utenbygds vogn til Ringsaker herred og tilbake med de samme personer.

Forbudet omfatter heller ikke leilighetsvis befordring, hvor omstendighetene etter politimesterens skjønn gjør at de med bevilling utstyrte vogner er utilstrekkelige i antall, således ved større stevner eller lignende.

Enn videre er undtatt befordring av offentlige tjenestemenn, læger, dyrlæger, jordmødre, syke som trenger hurtig hjelp samt veivesenets transporter.

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Samtidig opheves de av Arbeidsdepartementet under 7 november 1934 fastsatte innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig skyssing med motorvogn innen Moelv bygningskommune.

25 oktbr. **Millombils rettarbot om lån og kreditt til Italia.**

VI HAAKON, Noregs Konge, gjer kunnigt:

I medhald av grunnlova § 17 blir fastsett:

So lenge Italia fører krig mot Etiopia, er det forbode i Noreg å vera med på pengeforretningar av etternemnde slag:

1) Alle lån til eller for den italienske regjeringa og all påskrivning for lån utlagt i Italia eller annanstad av eller for den italienske regjeringa.

2) All bank-kreditt eller annan kreditt til eller for den italienske regjeringa og allslags ytingar på kontraherte lån til eller for den italienske regjeringa med forskot, over-uttak eller på annan måte.

3) Alle lån til eller for myndigheiter, rettspersonar og einskildmenner på italiensk område og all påskrivning for slike lån utlagt i Italia eller annanstad.

4) All aksje-utferding eller anna kapital-innbjoding for myndigheiter, rettspersonar og einskildmenner på italiensk område og all påskrivning på slike aksje-utferdingar og kapital-innbjodingar framlagt i Italia eller annanstad.

Den som bryt noko av desse forboda eller hjelper med til å bryta dei, blir straffa med bøter upp til 50 000 kroner

eller med fengsel upp til 2 år, og lån eller kredittar som er 25 oktbr. gjevne i strid med denne rettarbota, kan bli inndregne i statskassa.

Denne rettarboda tek straks til å gjelda.

Gjeve på Oslo slott 25 oktober 1935.

Under Vår hand og rikssseglet

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

### Kongelig resolusjon.

25 oktbr.

- I. I henhold til §§ 11 og 4 i sundhetsloven av 16 mai 1860, jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, og i henhold til § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900 gis hermed stadfesting på vedtak av herredstyret for Modum herred, Buskerud fylke, i møte 7 september 1935 om almindelige helseforskrifter for herredet, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når turberkuløse syke skifter bopel.
- II. De almindelige helseforskrifter som nu gjelder for herredet, stadfestet ved kongelige resolusjoner av 9 mars 1887, 25 august 1911 og 26 mars 1926, samt epidemiforskrifter og tuberkuloseforskrift, stadfestet ved kongelige resolusjoner henholdsvis av 28 oktober 1899 og 4 juni 1904, — opheves fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

De under post I stadfestede nye forskrifter har følgende ordlyd:

### Helseforskrifter for Modum.

#### I. Om boligforhold.

§ 1. Ved nyopførelser, hovedreparasjoner eller flytninger av bygninger skal den som vil bygge sende skriftlig anmeldelse til helserådet gjennom tilsynsmannen i vedkommende helsekrets minst 1 måned før arbeidet skal påbegynnes. Selv uten sådan anmeldelse har dog tilsynsmannen å påse at herredets bygningsregler overholdes, og rapportere overtredelser til helserådets ordfører.

§ 2. Alle beboelseshus skal søkes lagt på tørrlendt grunn, og plaseres slik at mest mulig sol kommer inn i daglig- og soveværelser. Intet hus må anbringes sådan at det borttar sollyset fra annet beboelseshus. Byggegrunnen skal befries for matjord, og dreneres slik at den blir tørr. Rundt huset skal terrenget planeres sådan at der så vidt mulig blir

25 oktbr. helling til alle sider. Ved opførelse av våningshus, skal vann- og kloakkspørsmålet være løst på en av helserådet godkjent måte, før bygget påbegynnes.

§ 3. Ethvert våningshus skal ha grunnmur av minst 30 cm's høide over jordsmonnet, den må være betryggende isolert, så ikke fuktighet fra grunnen kan trenge op i bygningen. Der skal være et isolerende mellemlag mellom grunnmur og nederste del av bygningen. Hvor det ikke er kjeller skal det, medmindre gulvet er betryggende isolert mot fuktighet fra grunnen, være minst 60 cm's avstand mellom gulv og underliggende jordsmonn. Grunnmuren må da være forsynt med trekkhull av minst  $10 \times 15$  cm's tverrsnitt, på minst 2 sider. Trekkhullene må være dekket med smågitret rist. Enhver kjeller under gulv skal være forsynt med minst ett vindu hvorigjennem der kan luftes.

§ 4. Gulvene skal være tette og dobbelte, og gulv- og himlingsfyll må være ren og uantendelig.

§ 5. Veggene i almindelige våningshus.

- a. Bindingsverk: Utvendige vegger skal i almindelighet utføres av  $4'' \times 4''$  stolpeverk med  $2\text{--}\frac{3}{4}''$  rupanel, — utvendig isolasjonspapp og innvendig almindelig luktfri papp, utvendig  $1''$  eller  $\frac{3}{4}''$  panel, innvendig  $\frac{3}{4}''$  eller  $\frac{5}{8}''$  panel. For små hus kan  $3'' \times 3''$  stolpeverk også tillates anvendt.
- b. Reisverk: For  $1\text{--}1\frac{1}{2}$  etage benyttes  $2\frac{1}{2}''$  planker, for 2 etage  $3''$ , utvendig og innvendig vanlig papp. Der påspikres utvendig pappen tynne lister vannrett i spikerlagsavstand eller tettere, — utvendig og innvendig vanlig høvlet panel.
- c. Laftingsverk: Tømmer eller planker. Planker ikke under  $2\frac{1}{2}''$ . Efter fornøden krypningstid bør sådanne hus paneles, i det minste innvendig.

Innvendige vegger kan utføres med 3 paneler og 2 papplag. I stedet for det tredje panel kan finér eller andre brukelige plater brukes.

Alt arbeide må være solid utført og pappen omsorgsfullt behandlet under påsetningen.

§ 6. Almindelige beboelsesrum må ikke innredes med mindre høide under taket enn 2,50 m. I rum som innredes med skråtak og skal benyttes til ophold for mennesker, må høiden under taket ingensteds være mindre enn 1,50 m, hvor rummet er høiest må høiden under taket være minst 2,50 m. Hvis gulvflaten i rum der benyttes som ophold for mennesker, ikke er minst 6 kvm, må rummet stå i åpen forbindelse med et tilstøtende rum. Ved nyinnredning i eldre bygninger kan

høiden under taket — med helserådets samtykke — ned- 25 oktbr.  
settes til 2,2 m.

§ 7. Ethvert beboelsesrum skal ha vindu ut mot uoverdekket plass, den effektive lysåpning skal være minst 1/10 av rummets gulvflate. Vindusflaten må i almindelige beboelsesrum aldri utgjøre mindre enn 1 kvm samlet for hvert rum. Minst ett vindu må kunne åpnes og hvor der er flere, minst halvparten.

§ 8. Kokeovn må ikke anvendes i beboelsesrum eller kjøkken uten at der er sørget for betryggende ventilasjon, så røk og damp undgås.

§ 9. I nye murhus må puss og innredningsarbeider ikke påbegynnes før det er gått minst 6 uker efterat bygningen er bragt under tak. Kjellerrum må bare med helserådets tillatelse anvendes til beboelse, arbeidsrum eller butikk. Vindu i bebodde kjellerrum må ikke vende ut mot innelukket gårdsplass, og der må i minst 10 m's avstand ikke være bebyggelse utenfor vinduet. Rummenes og vindusflatens størrelse og innretning skal være den samme som for almindelige beboelsesrum bestemt. Den over jordflatens nivå liggende del av lysåpningen skal utgjøre minst  $\frac{2}{3}$  av den samlede vindusflate. Gulvet må dekkes av asfalt, cement eller lignende vanntett materiale, og ovenpå samme legges tregulv uten fyll. Der må dreneres og isoleres tilstrekkelig, så at grunnfuktigheten ikke stiger op i gulv eller vegger. Gulvet må ligge minst 0,5 m over høieste grunnvannstand. Utenfor disse beboelsesrum og utenfor de øvrige rum, som ved dør eller åpning står i umiddelbar forbindelse med disse, skal det anlegges en luft- og lysgrav som er minst 60 cm bred. Lysgraven skal gå minst 20 cm under gulvets nivå og være tilstrekkelig drenert, så opsamlet vann sikkert og lett kan finne avløp. I rum som støter umiddelbart op mot disse beboelsesrum må der ikke opbevares illeluktende saker. For øvrig må byggherren iaktta alle de forskrifter helserådet for hvert tilfelle måtte gi med hensyn til rummets ventilasjon eller øvrige sanitære innredning.

§ 10. Innredes bryggerhus, stryke- eller rullerum i kjeller, må det også her sørges for at rummene efter omstendighetene blir tilstrekkelig tørre, lyse og rummelige. Der må alltid sørges for her som annensteds hvor sådanne rum brukes, at fuktighet og damp blir avledet ved passende innretning: Damphette, ventilasjonsåpning eller lignende.

§ 11. Midlertidige losjibus ved tilfeldige arbeider og losjibus for anleggsarbeidere skal helserådet forby brukt, hvis de ikke tilfredsstiller de krav i sanitær henseende som helserådet anser nødvendige. Der skal ikke være større

25 oktbr. belegg på hvert rum enn at det blir 10 kbm pr. mann. Hver arbeider skal ha egen seng og vanlig utstyr. Der skal være vaskestell i fornødent antall, eget rum til tørk av klær. Rum-mene i disse losjihus skal daglig gjøres rene.

§ 12. Finner helserådet noe bebodd rum å være skadelig for helsen på grunn av fuktighet, urenslighet, overfylning av mennesker, manglende tilgang på lys, for liten luftveksel og lignende, skal helserådet pålegge vedkommende å rette manglene innen en gitt frist og forby bruken av rummet inn-til dette er skjedd. Der forlanges minst 10 kbm pr. voksen beboer, for barn forholdsvis mindre.

## II. Om husdyrhold.

§ 13. Husdyr — undtagen hund og katt — må ikke huses i eller under våningshus, eller i rum som har tak eller vegg felles med beboelseshus eller opbevaringssted for mat-varer.

§ 14. Helserådet kan i tettere bebyggede strøk forby husdyrhold, når det foranlediger sådanne sanitære ulemper som vedkommende ikke kan eller vil avhjelpe.

## III. Om utvendige rum, gårdsrum, søppel, gjødsel, kloakker og veier.

§ 15. Hver bebodd leilighet skal ha adgang til privet. Der skal være minst ett for hver 10 beboere. For større bygninger, leiegårder, fabrikker, arbeiderboliger, kirker, skoler, forsamlingshus o. s. v., hvor mange folk bor eller ferdes, skal der være privet og pissoar i den utstrekning som helserådet til enhver tid finner påkrevet og alltid særskilt for de to kjønn. Privet må ikke innredes i våningshus uten efter helserådets spesielle tillatelse, og dets innredning må i et hvert tilfelle godkjennes av dette. Rum for binger eller beholdere skal holdes lukket av tetsluttende lem, og de skal ha en trekkpipe som er minst 24 cm  $\times$  24 cm i tverrsnitt, og som føres helt op i høide med taket.

§ 16. Priveter og urinsteder skal alltid holdes tilbørlig rene. De må være innrettet med tett kasse eller tønne som lett kan tømmes, eller der må innrettes tett bing. Kassen eller tønne må stå på vanntett underlag og skal ikke være synlig utenfra. De skal tømmes så snart de er  $\frac{2}{3}$  fulle, i ethvert fall hver vår og høst. Helserådet skal i ethvert tilfelle anordne det nødvendige ved innredning av nytt privet eller påby mangler rettet ved eldre sådanne når der opstår ulempe gjennom stank, utetthet, opfylning eller andre misligheter, særlig under optredende epidemier. Der skal i alle

tilfelle strøes med torv, jord, aske, kalk og lignende så der 25 oktbr. ikke oppstår stank. Utgiftene hermed påhviler eieren.

§ 17. Stall, fjøs, hønse- og grisehus, lokum, pissoar og lignende hus, likesom oplagssteder eller utkastelsessteder for gjødsel og avfall må være fjernet minst 10 m fra våningshus, matbod og allfarvei, eller være slik innrettet at stank, tilsig eller annen urenslighet derfra ikke forulemper mennesker eller dyr. De må ikke ha direkte tilsig til vanntak eller brønn og skal være fjernet minst 10 m fra disse. Gjødsel og avfall kan av helserådet tillates oplagt inntil 2,5 m fra nabotomt og allfarvei, men hvis de forvolder stank eller annen ulempe, skal de dekkles med jord eller lignende. Utgiftene dermed påhviler eieren.

§ 18. Intet avfall av noe slags må kastes utenfor husene eller i åpne kloakker eller grøfter, men det må bringes i der-til innrettede beholdere eller på søppelhauger som må ligge minst 10 m fra beboelseshus, drikkevanntank eller brønn, og ikke har tilsig til disse. Spesielt innrettede beholdere for søppel etc. skal påbys brukt i tettere bebyggede deler av herredet. Hvor plassen tillater det, kan renovasjonen ordnes etter det av helserådet utarbeidede komposteringssystem. Avfallsdynger skal tildekkes med eller påfylles passende strøning. Utgiftene dermed påhviler eieren.

§ 19. Tømming av binger, gjødselhauger, søppelkasser, avfallsdynger og lignende skal skje minst hver vår og høst og ellers så ofte at overfylning, stank og andre ulemper undgås. Utenfor gårdsbruk må all transport i sommerhalvåret skje i lukkede og tette beholdere. Disse siste kan av helse- rådet påbys innvendig bestreidd med torv, kalk eller lignende. Helserådet kan fastsette bestemt tid for denne transport og tømming, likeledes kan det bestemme tiden for enhver transport av gjødsel og avfall fra omliggende utenbygds steder. I tilfelle av epidemier eller truende utbrudd av sådanne kan helserådet helt forby sådan avhentning, medmindre gjødselen eller avfallet er blitt desinfisert og bevidnelse derom foreligger fra helserådets ordfører på utførselsstedet. Likeledes kan det ytterligere skjerpe disse bestemmelser om tømming og påstrøning ifall det finner det nødvendig etter herom fattet beslutning i henhold til sundhetslovens § 15.

§ 20. Selvdøde dyr eller dyr slaktet på grunn av sykdom må ikke kastes i elv, vannløp eller innsjø, men må opbrennes hvis helserådet krever det, eller nedgraves tilstrekkelig dypt på sted hvor der ikke er tilsig til vanntak. For dyr som har lidt av smittsom sykdom der er undergitt særlig offentlig forsorg, blir de regler å følge som er gitt herom i den til enhver tid gjeldende lovgivning.

25 oktbr.

§ 21. For felles oplagsplasser for søppel kan helserådet påby de forskrifter som er nødvendige for å hindre sanitære misligheter.

§ 22. Eier av våningshus er pliktig til når helserådet forlanger det på egen kostnad å anlegge betryggende kloakk-avløp og i tilfelle knytte det til offentlig kloakk, når dette etter helserådets skjønn ikke medfører uforholdsmessige utgifter for vedkommende. Kloakken må være forsvarlig utført. ha innretning til å opta overvann og spillvann, ventileres og være frostfri, og må med letthet kunne holdes i orden og renses, så stank og annen ulempe til enhver tid undgås. Forårsaker utmunning av kloakk i åpne grøfter, rennesten eller annet sted på innmark stank eller ulemper, kan helserådet påby rette vedkommende å endre forholdet og i tilfelle forby bruk av kloakken inntil manglene er avhjulpet.

Rensning av kloakker og kummer må skje til tider og på den måte at minst mulig ulempe derved oppstår. Rensning må skje så ofte at avløpet ikke stanser op eller stank oppstår til ulempe for omkringboende. Det optatte bunnfall må straks føres bort. Skadelige eller illeluktende væsker fra fabrikker eller andre anlegg og bedrifter må kun ledes gjennom lukkede avløpsrenner eller på annen av helserådet godkjent måte. De må ikke ledes til offentlig eller privat kloakk direkte eller gjennom samlelum uten helserådets samtykke.

§ 23. Skyllevann og lignende må ikke ledes ut gjennom husvegg uten å føres videre gjennom rørledning til synkebrønn, kloakk eller grøft. Ledningen må ikke munne ut så nær beboelseshus eller landevei at den forårsaker stank. Enhver vask skal være forsynt med vannlås.

§ 24. Innredning av vannklosett må for hvert tilfelle godkjennes av helserådet, som kan forlange sig forelagt plan med riss over det påtenkte anlegg. Helserådet kan ta det forbehold for tillatelsen til bruk av vannklosett som det finner nødvendig i hvert enkelt tilfelle.

§ 25. Huseiere i tettere bebyggede strøk skal holde rent fortauet og den halve gate utenfor sine respektive eiendommer.

Gårdsrummet til ethvert beboelseshus skal alltid holdes rent og tørt, og ujevnheter i jordsmonnet må fjernes så der ikke dannes sølepytter.

#### IV. Om drikkevann og brønner.

§ 26. Brønner hvorfra mat- og drikkevann kjøres, bæres eller ledes, skal ha et yttre vanntett lag av 1,5 m's dybde og minst  $\frac{1}{4}$  m's tykkelse når det er av cement, og minst  $\frac{1}{2}$  m når det er av god lere, eller være anlagt efter en annen av

helserådet godkjent anordning for å hindre tillop av over- 25 oktbr.  
vann eller annen forurensning. Jordsmonnet omkring skal i minst 1 m's avstand være fast og med god helling fra brønnen på alle kanter. Brønner skal være forsynt med en minst 30 cm høi kant av lignende for vann ugjennemtregelig materiale, og de skal være dekket med låsbart, skråstillet lokk, og ventileres.

§ 27. Brukes brønn eller vanntak av flere i fellesskap, skal der være heis eller vinde med fast, tett bøtte. Annet kjørel må ikke brukes i brønnen.

§ 28. Eiere av leiegårder, arbeiderboliger, fabrikk eller forsamlingshus, skal være pliktig til å sørge for tilstrekkelig og rent vann.

§ 29. Helserådet kan til enhver tid forby drikkevanntak benyttet, hvis det finner vannet hygienisk utilrådelig til bruk.

§ 30. Hvis tømning og rensning av brønn og vanntak blir nødvendig, må vedkommende eier rette sig efter de anordninger helserådet i så henseende til enhver tid måtte gi.

§ 31. Ingen forurensning må finne sted av postkum, oppkomme, cisterne, brønn, bekk, elv eller innsjø hvorfra vann tas til mennesker eller dyr eller til fremstilling av matvarer, nydelsesmidler eller rengjøring. Det er forbudt å forurense jordsmonnet på og omkring disse steder, og helserådet kan påby at sanitære ulemper snarest blir fjernet. Til elv, bekk eller andre vanninntak ovenfor de steder hvor drikkevann eller bruksvann hentes, må der ikke legges avløp for gjødsel eller lignende stoffer eller skadelige og illeluktende væsker fra fabrikker uten med helserådets samtykke og på vilkår som dette oppstiller.

§ 32. Det pålegges eier av isdammer og andre istak, hvorfra is tas til husholdningen eller for omsetning, å rette sig efter de anordninger som helserådet i hvert enkelt tilfelle måtte gi for disse anlegg og deres drift, for å hindre helse-skadelige forurensninger av isen.

## V. Om bedrifter.

§ 33. Ved anlegg av bedrift som helserådet antar kan volde sanitære ulemper, skal plan for anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet før driften påbegynnes. Enhver bedrift av denne art, også de som allerede er i gang, skal være underkastet helserådets tilsyn. Hvis det viser sig at noen bedrift blir drevet med større fare for den almindelige sundhetstilstand enn det nødvendig flyter av dens eget vesen, skal vedkommende rette sig efter de pålegg som helserådet gir for å forebygge den sanitære fare.

25 oktbr.

§ 34. Enhver bedrift må ha tilstrekkelig med vinduer, så man i dagslyset uten vanskelighet kan se å arbeide. Arbeidsrummene skal være tilstrekkelig ventilert, så støv og uren luft trekkes ut. Oplag av kluter, ben, gjødningsstoffer og lignende må bare finnes der hvor helserådet tillater det.

Enhver bedrift som er av den art at helserådet finner det påkrevet, skal ha et eget godt opvarmet og ventilert spiserum.

Arbeidsrummene skal holdes rene. I spiserummet må bord og benker og gulv vaskes med såpevann minst en gang daglig, vinduer og dører minst en gang ukentlig. Hovedrensjøring i spiserummet må foretas minst 4 ganger årlig.

I enhver bedrift skal det være lett adgang for arbeiderne til vaskerum, såpe og et tilstrekkelig antall rene håndklær, så de kan vaske sig før de spiser eller går hjem.

§ 35. Innredning av slakterier, pølsemakerier, bakerier, meierier, butikker, møller, melkeutsalg og andre rum for tilvirkning, opbevaring, behandling og forhandling av matvarer, skal være godkjent av helserådet, som også i ethvert tilfelle skal gripe inn hvis mangler ved renholdet eller andre sanitære misligheter gjør det påkrevet. Enhver innehaver av sådan bedrift må erhverve helserådets godkjennelse av samme så snart disse forskrifter er trådt i kraft.

Om ventilasjon m. v. i garasjer og reparasjonsverksteder for motorvogner er utferdiget særskilte forskrifter som gjelder for hele landet (jfr. kongelig resolusjon av 17 april og Socialdepartementets rundskrivelse av 13 mai 1931).

## VI. Om nærings- og nydelsesmidler og bruksgjenstander.

(Se også forskrifter av 3 mai 1935 som er gitt i henhold til næringsmiddeloven av 19 mai 1933 og som gjelder for hele landet.)

§ 36. Alle som har med tilberedning og salg av nærings- og nydelsesmidler å gjøre skal iaktta omhyggelig renslighet med sin person og klær og skal forbys å delta deri når de lider av akutte eller kroniske hudsykdommer på hender eller armer eller av annen smittsom sykdom. For tuberkuloses vedkommende blir i hvert enkelt tilfelle å handle efter § 10 i tuberkuloseoven av 8 mai 1900.

§ 37. Så lenge kjøttkontroll ikke er innført i herredet, må kjøtt og fleisk av syke dyr ikke selges uten attest fra dyrlæge om at det er brukbart til føde for mennesker.

§ 38. Helserådet kan forby gatesalg av melk, fløte, kjøtt og kjøttvarer og andre næringsmidler. Utmåling av melk og fløte er forbudt på gater eller i portrum.

Likesom nydelsesmidler som iskrem, chokolade etc. som

selges fra åpen gate eller vei, skal være betryggende beskyttet 25 oktbr.  
mot støv og forurensning.

§ 39. Helserådet kan forby bruk av eller gi påbud for biler, vogner og lignende som anvendes til transport av matvarer, hvis helserådet finner dem uhygieniske.

§ 40. Til bruk for mennesker må der ikke falbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nydelsesmidler, og heller ikke bruks-gjenstander som kan være skadelige for sundheten fordi de inneholder giftige bestanddeler.

§ 41. Det er forbudt å selge nærings- og nydelsesmidler som er tilsatt noe stoff som av helserådet anses skadelig for sundheten eller som er skikket til å skjule at vedkommende vare er bedervet.

§ 42. Inntil de pågjeldende mangler er rettet kan helserådet forby at der blir solgt nærings- og nydelsesmidler som kommer fra, eller falbys på steder hvor der ikke blir iaktatt den tilbørlige renslighet ved varens tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse. Helserådet er i øiemed som nevnt i §§ 40—42 berettiget til å fordre utlevert de nødvendige prøver som eieren dog kan kreve betalt efter almindelig pris, hvis det ikke viser sig nødvendig å skride inn overfor vedkommende vare.

§ 43. Helserådet kan imidlertid forby salg og annen overdragelse av nærings- og nydelsesmidler som er kommet fra eller selges fra steder hvor der forekommer tilfelle eller finnes noen basilleutskiller av farlig smittsom sykdom som kan utbres ved varene. Helserådet kan beslutte at varer som finnes skadelige, skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadiggjøres på vedkommende selgers bekostning.

§ 44. Alt vann som brukes i bedriftene til renhold eller til tilvirkning av nærings- og nydelsesmidler, bestemt for salg, må bare tas fra vannløp, opkomme eller annet vanntak som ikke forurenses ved avfall fra mennesker, husdyr eller ved sundhetsskadelige tilsig. Vannet må føres dit hvor det brukes på sådan måte at det ikke forurenses. Is som brukes til tilvirkning eller konservering av disse matvarer må tilfredsstille samme krav til renhet og renslig behandling som foran er nevnt for vannets vedkommende.

§ 45. Det er forbudt å innføre, selge eller bortgi brukte gang- og sengklær og andre brukte tekstilvarer av ethvert slags, samt brukte møbler, kjøkken og spisestell uten tillatelse av helserådets ordfører, som forinnen sådan tillatelse meddeles skal forlange sig forelagt tilfredsstillende bevidnelse for at sakene er desinfisert og rengjort. Det samme gjelder gang-, sengklær og andre gjenstander av ethvert slags

25 oktbr. som har vært brukt eller har henstått i hus eller rum hvor personer med smittsom sykdom har opholdt sig. Kan eieren eller selgeren ikke skaffe sådan attest må sakene ikke avhendes eller overlates andre til bruk før de er rensset efter bestemmelse av helserådets ordfører og der foreligger bevidnelse fra ham om at så er skjedd.

§ 46. Ethvert alvorligere sykdomstilfelle som mistenkes opstått ved nydelse av giftige, bedervede eller forfalskede nærings- eller nydelsesmidler eller ved benyttelse av gjenstander som inneholder giftige eller farlige bestanddeler, skal av den tilkalte læge øieblikkelig meldes til helserådets ordfører med angivelse av den formodede årsak og andre fornødne opplysninger. Det samme gjelder sanitære misligheter, som antas å stå i forbindelse med eller kan gi anledning til å fremkalle sykdom.

## VII. Fjøsstell og melk.

(Se også forskrifter av 3 mai 1935 som er gitt i henhold til næringsmiddeloven av 19 mai 1933 og som gjelder for hele landet.)

§ 47. Fjøs skal være lyse, de skal holdes rene og vel luftet. Storrengjøring minst en gang om året: Vaskning av gulv, vegger, tak og alt inventar med grønnsåpe og varmt vann og utluftning med gjennemtrenk i flere dager.

§ 48. Kjørene skal holdes rene. Melkekar og melk må behandles med den største renslighet.

I ethvert fjøs skal der være vaskevannsstol, vaskefat, såpe og rent håndklær.

§ 49. Den som melker skal være iført et rent, hvitt armforklær og skal før melkingen såpevaske sine hender. Er kuas jur eller bakpart tilsolet, må den vaskes grundig der og etterpå tørkes godt og vel med ren tørr klut.

Melken må snarest mulig bringes ut av fjøset. Siles melken på gården, må det gjøres i særskilt rum utenfor fjøset. Det er forbudt å sile melk gjennom klut.

§ 50. Ved sykdom blandt besetning eller mistanke om smittsom sykdom i husstand skal alt salg av melk stanses og forholdet meldes til nærmeste helserådsmedlem som skal undersøke saken og gi innberetning derom til helserådets ordfører.

§ 51. Det er forbudt å føre i handelen melk fra kyr som har kalvet, før efter 5. dag, eller som lider av tuberkulose, miltbrand, jurbetendelse, septikæmi, langvarige diareer, blodforgiftning eller andre av feber ledsagede sykdommer, eller

melk fra kjyr der behandles med lægemidler som kan gå 25 oktbr. over i melken, eller fra sted hvor personalet lider av smittsom sykdom; for tuberkuløse personers vedkommende med den begrensning som følger av bestemmelsen i § 10 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900. Vedkommende fjøseier eller forhandler av melk, med bopel i herredet, er pliktig til, hvis helserådet krever det, å tilveiebringe sundhetsattest fra autorisert dyrlæge for fjøssets besetning når mistanke om misligheter er opstått. Tillatelse til fornyet leveranse eller salg av melk er avhengig av fornyet attest fra dyrlægen.

§ 52. Melk og fløte så vel til salg som til husbruk, må særlig behandles med ytterste renslighet. Er den bestemt for salg skal den aldri opbevares i rum som vanlig benyttes til daglig opphold for mennesker og heller ikke i soverum. Alle fat og kjøreler må holdes omhyggelig rene. I melk og fløte bestemt for salg må der ikke blandes is. Det er forbudt å drikke av melkespann eller disses lokk. Alle regler som gjelder forhandlere av melk og melkeprodukter, gjelder også enhver i herredet bosatt leverandør av disse næringsmidler, så vel til utsalg som til private.

§ 53. Helserådet kan påby at salg av melk og fløte skal foregå fra eget rum (utsalg). Alle som handler med melk skal ha denne opbevart i særskilt rene og luftige rum.

§ 54. Meierier, ysterier og melkeutsalg som herefter åpnes, og åpnes på nytt efter å ha vært nedlagt, skal anmeldes for og godkjennes av helserådet.

§ 55. De rum hvor melkeprodukter omsettes og bearbeides skal være lyse og vel ventilert. Gulv og vegger, tak og disker skal holdes i slik stand at de lett kan holdes rene med vask. Disker og gulv må vaskes omhyggelig hver dag, vinduer og dører minst hver uke, vegger og tak minst hvert fjerdingår. Måleredskaper og kar må være rene.

§ 56. Tobakksrøking og spytning i lokalene er forbudt. For betjeningen må det være vaskeservant, såpe og rene håndklær.

Betjeningen skal under arbeide være iført helt hvitt forklær. Kvinnene skal også ha hvitt hodetøi som dekker håret.

Melk og melkeprodukter må ikke opbevares sammen med annen vare som kan gi dem usmak, forurensning eller bederfe dem.

§ 57. For meierier og ysterier hvortil er knyttet utsalg av melk og melkeprodukter gjelder også hvad der er anført i forskriftenes §§ 87—92. (Butikker.)

§ 58. I ethvert meieri, ysteri og melkeutsalg skal et eksemplar av disse forskrifter være opslått.

25 oktbr.

VIII. *Slakterier, pølsemakerier og kjøttutsalg.*

(Se også forskrifter av 3 mai 1935 som er gitt i henhold til næringsmiddeloven av 19 mai 1933 og som gjelder for hele landet.)

§ 59. Helserådet kan påby at handel med kjøtt og flesk skal foregå fra eget rum, likeså kan det forby anlegg og drift av slakteri på steder hvor sanitære hensyn er til hinder.

I slakterier og pølsemakerier skal det være vanntett cementert gulv med avløp til kloakk forsynt med vannlås eller med annet tilfredsstillende avløp. Der må iakttas stor renslighet med de i disse lokaler stående maskiner, slakteredskaper m. v. Ethvert slakteri og pølsemakeri skal så vidt mulig være forsynt med vannledning og spyleslange.

Slakteri og pølsemakeri må ikke stå i åpen forbindelse med gjødselbinge, grisehus eller stall.

De i slakteri og pølsemakeri beskjeftigede personer skal under sitt arbeide være iført helt og rent antrekk.

§ 60. Dyrenes innvoller må uttas og fjernes snarest mulig efter avlivningen. Ved slaktning må den størst mulig renslighet iakttas. Gulv, vegger, hyller, disker og tak må alltid holdes omhyggelig rene. Vegger og tak må vaskes minst hvert fjerdingår, vinduer og dører hver uke, gulv, disker og veker hver dag.

Avfall av enhver art skal så hurtig som mulig fjernes, og likeså litt som maver, tarmer, blod, lemmer eller huder forbli natten over i slakteboden. I denne skal under kjøttets stivning være god gjennomtrekk.

Rengjøring av maver og tarmer tillates ikke i rum hvor kjøtt opbevares.

§ 61. Til konservering av kjøtt, flesk og derav tilberedte varer må kun brukes koksalt, sukker, salpeter, eddik, eddiksyre og alkohol, hvorhos de kan røkes med trerøkning og behandles på overflaten med treeddik (røksyre).

§ 62. Pølseskinn tillates farvet på overflaten med farvestoffer som ikke er giftige, og som ikke farver pølsens innhold. Undtatt herfra er farvestoffer mot hvis anvendelse der blir nedlagt forbud av helserådet.

§ 63. Under salg og behandling av kjøttvarer efter vei må den største renslighet iakttas. Slaktet skal alltid være innhyllet i rent klæde, dekke, og ikke være anbragt sammen med andre varer eller gjenstander som kan forurense det, eller bibringe det et mislig utseende, lukt eller smak.

§ 64. Opdeling av slakt i vogn skal utføres på ren huggestabbe eller ren fjel som medføres særskilt til dette bruk. Alle redskaper som benyttes under opdelingen skal være ren-

gjort før de brukes. Selgeren skal under salget være iført 25 oktbr. rent forklæ og rene armebeskyttere. Han skal påse at publikum ikke berører varene. Midlertidige utsalgsteder etter veien skal være innrettet med vegger som er helt tette, og med disk dekket av ren duk og forsynt med vaskestell, rent vann, såpe og håndklæ.

§ 65. Transport av kjøtt skal foregå i rene, helst lukkede vogner eller i rene kasser, trau eller kurver og være innhyllet i rent dekke. Det er ikke tillatt å sitte på varene under transporten.

Ovenstående regler skal være opslått på et iøinefallende sted i alle slakterier, pølsemakerier og kjøttutsalg.

### IX. *Bakerier.*

(Se også forskrifter av 3 mai 1935 som er gitt i henhold til næringsmiddeloven av 19 mai 1933 og som gjelder for hele landet.)

§ 66. Bakerier eller rum som står i åpen forbindelse hermed må ikke benyttes som sovested. Gulv, vegger og tak skal være i slik stand at de lett kan vaskes. Hver dag etter endt arbeide skal gulvene vaskes omhyggelig. Vinduer og dører skal vaskes hver uke, vegger og tak minst hvert fjerdingår. Under rengjøring må bakverk omhyggelig tildekkes eller fjernes.

§ 67. Bakeribedriften uvedkommende gjenstander som kan bidra til å samle støv eller forårsake stank i arbeidsrommene eller hindre disses rengjøring, må ikke finnes i bakeriet eller de rum som står i åpen forbindelse med dette. Heller ikke må matrester, gafler, kniver, skjæer og matspann eller lignende opbevares i arbeidsrommene, like så litt gangklær. Kull og annet brensel må ikke ligge løst utover gulvene, og aske og annet avfall må hver dag fjernes fra bakeriet.

§ 68. Trau, bord, hyller, plater, fjeler, o. s. v. må daglig gjøres rene. De må ikke brukes til å sitte på.

Smør, melk o. s. v. må opbevares i rene tildekkede kar. De stoffer som benyttes til strykning av bakverk må bare til-lages for dagens behov. Strykevisker må være rene for hvert stoff, og må hver dag rengjøres i kokende vann.

Melsekker skal avbørstes omhyggelig før de bringes inn i bakeriet.

Bruk av tobakk i hvilken som helst form er forbudt, likeså å henlegge tobakk, pipe og fyrstikker. Spytning er forbudt.

§ 69. Under sitt arbeide må bakeren være iført egen, ren, hvit drakt, som ikke brukes utenfor bakeriet og som vaskes minst en gang ukentlig.

25 oktbr. I bakeriet skal det være vaskevannsstell, såpe og rene håndklær. Bakeriet må ikke benyttes til klæsvask.

§ 70. Bakerne må rense sine negler og vaske omhyggelig underarmer og hender umiddelbart før og etter deig- og brødlagningen. Likeledes vaskes hendene etter bruk av klosettet.

Det er forbudt å beskjeftige personer i bakeriet som har sår, bylder eller utslett på hender og armer.

§ 71. Ombæring og utbringelse av brød og annet bakverk skal skjø i rene kurver og kasser som er lukket eller forsynt med overbygning eller tett fastbundet ren presenning.

§ 72. I ethvert bakeri skal et eksemplar av disse forskrifter være opslått.

#### X. Fiskeutsalg.

(Se også forskrifter av 3 mai 1935 som er gitt i henhold til næringsmiddeloven av 19 mai 1933 og som gjelder for hele landet.)

§ 73. Utsalgsstedene og tillagningsstedene skal meldes til og godkjennes av helserådet før de tas i bruk.

Også utsalgs- og tillagningssteder som alt er i bruk, skal meldes til helserådet.

§ 74. Rummene må ikke benyttes til eller stå i forbindelse med rum til almindelig husbruk. De skal være lyse og ha god lufttilgang. Utsalget bør ha egen inngang fra gate. Bord, disk og annet inventar som fisken legges på, skal være forsynt med marmor, cementsten, glass eller et annet vanntett materiale som helserådet godkjenner. I rummet bør være innlagt vannspring og vask.

§ 75. Gulvet bør være utført av stålskuret cement, fliser eller annet jevngodt materiale. Det skal ha fall og avløp til et med vannlås forsynt gulvsluk.

§ 76. Alt avfall skal opsamles i lukkede beholdere av jern eller av et annet materiale som helserådet godkjenner. Beholderne skal være forsynt med tette sluttende lokk og tømmes så ofte, at det ikke oppstår stank; de skal rengjøres (rensyles) omhyggelig minst en gang daglig.

§ 77. Salg av fersk fisk på torv, åpen gate eller i portrum er ikke tillatt uten helserådets samtykke.

§ 78. Rummene og alt inventar skal til enhver tid være i ordentlig stand, og vedkommende er pliktig til å etterkomme pålegg som helserådet i hvert enkelt tilfelle finner nødvendig å gi for å rette på mangler.

§ 79. Fisk eller fiskeprodukter må hverken på disker, hyller eller utstillingsmontre legges på skitne fat, bretter

eller i gamle kasser eller utsettes for sol. Underlag av papir 25 oktbr. eller lignende er forbudt.

§ 80. I utsalgs-, tilberednings- eller opbevaringsrum må ikke settes petroleum, bensin eller andre varer og gjenstander som kan forurense fisken eller gi den smak eller lukt. Alt slags avfall skal straks fjernes således som foreskrevet i § 81.

§ 81. All gammel fisk som ikke egner sig til menneskeføde skal straks bringes bort i samhøve med helserådets forskrifter.

§ 82. Helserådet kan påby at der i enhver forretning skal være godkjent iskasse eller avkjølingsrum.

§ 83. Alle fiskeforretninger skal jevnlig inspiseres av helserådet.

§ 84. Lokalene skal renvaskes omhyggelig minst en gang hver dag, og kasser, tønner og andre kjøreler som brukes til fiskehandelen samt vekter og andre redskaper skal rengjøres ordentlig hver dag snarest efter bruken og ellers så ofte som helserådet finner det nødvendig. Tørr feining er forbudt. Tak og den del av veggene som ikke daglig vaskes, rengjøres så ofte som helserådet bestemmer.

Finnes der fiskekummer, skal de være av marmor, cement, sten, glass eller annet materiale, som helserådet godkjenner og være slik forarbeidet at de lett lar sig tømme og rengjøre.

All bruk av tobakk og spytning på gulvet er forbudt. I hvert rum skal være opslått plakat herom.

Der skal være lett adgang til rent vaskevann, såpe og rene håndklær til betjeningen.

Betjeningen skal iaktta omhyggelig renslighet med sin person og sine klær. Opbevares betjeningens tøy i lokalet, skal det ophenges i et skap med dør.

§ 85. Hvis disse forskrifter eller pålegg som helserådet gir i henhold til dem, ikke efterkommes, kan helserådet, efter forgjeves å ha gitt advarsel, forby stedet brukt til manglene er rettet.

§ 86. Disse forskrifter omfatter også bedrifter som allerede er i gang. For slike bedrifter gjelder dog bestemmelsen i § 74 om vannspring og vask og bestemmelsene i § 75 bare i den utstrekning helserådet i hvert enkelt tilfelle finner det nødvendig.

## XI. Butikker.

(Se også forskrifter av 3 mai 1935 som er gitt i henhold til næringsmiddeloven av 19 mai 1933 og som gjelder for hele landet.)

§ 87. Enhver butikk skal holdes godt ren og utluftet. Bord og disk hvorfra nærings- og nydelsesmidler selges, skal

25 oktbr. være belagt med plate av polert eller slepen sten eller annet ugjennemtregelig stoff. Publikum må ikke sitte på eller henge over disken.

Utstilles varer på disken, skal disse være beskyttet ved skråstillet diskevern eller glass-skap.

Gulv, disker og vektor skal daglig gjøres rene, vinduer og dører hver uke og butikk og lager skal hovedrengjøres minst en gang hvert halvår. Tørr feining er forbudt, likeså spyting på gulvet.

§ 88. Butikker hvor matvarer tilberedes, opbevares eller selges, må ikke brukes som soverum eller kjøkken. Disse butikker skal være forsynt med rent vaskestell, såpe og rene håndklær, og de personer som håndterer varene skal jevnlig vaske sine hender.

§ 89. Matvarer skal beskyttes mot støv og annen urenheter så vel i butikkene som i tilberednings- og lagerrummene. Varene må ikke anbringes på gulvet (og være til hinder for rengjøringen), men anbringes i vel renholdte, tildekkede kar, skuffer, skap med dører, hyller med forheng eller lignende. Vekt og måleredskaper skal være rene når de brukes. Det er selgeren forbudt å pakke inn matvarer i aviser eller urent papir. Ved ombringelse av matvarer skal de beskyttes mot regn, støv og all annen forurensning.

§ 90. Tobakksrøking er forbudt i butikker hvor der selges matvarer.

§ 91. Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem de kjøper, prøver som er smakt på skal tilintetgjøres og gjenstander som er brukt dertil, som kopp, skje eller lignende skal straks rengjøres og kokes.

§ 92. I enhver butikk skal et eksemplar av disse bestemmelser være opslått.

## XII. Møller.

(Se også forskrifter av 3 mai 1935 som er gitt i henhold til næringsmiddeloven av 19 mai 1933 og som gjelder for hele landet.)

§ 93. Møller skal nedstøves minst 4 ganger årlig, og gulvene feies 2 ganger ukentlig.

§ 94. I møllekammeret og andre til møllen hørende rum som tjener til opphold for de møllesøkende eller møllens arbeidere, skal gulvene feies fuktig hver dag, og gulv, benker, stoler, vinduer, dører og veggene i mannshøide vaskes minst en gang hvert fjerdingår.

§ 95. Det er forbudt å spytte på gulvet.

XIII. *Frisørsalonger.*

25 oktbr.

§ 96. Før et lokale tas i bruk til dame- eller herrefrisørsalong, må det være godkjent av helserådet. Søknad om godkjenning må på forhånd innsendes. Det samme gjelder flytning eller større forandring av bedrift som alt er i gang.

§ 97. Ethvert lokale (rum) som tillates tatt i bruk til dame- eller herrefrisørsalong, bør ha en gulvflate av minst 16 m<sup>2</sup>.

§ 98. I dame- eller herrefrisørsalong med tilhørende rum må ikke opbevares gjenstander som ikke vedkommer bedriften eller som kan hindre renhold, utbre stank eller lignende. Lokalene må holdes omhyggelig rene. Hår, såpe-skum, papir, bomull og brukt tøy bringes bort etterhvert. Så vel rene som skitne servietter, frottékluter, kapper og håndklær m. m. må opbevares på hensiktsmessige og dertil bestemte steder.

§ 99. Hovedrengjøring av dame- og herrefrisørsalonger med tilstøtende rum skal foretas minst 2 ganger om året. Gulvet skal vaskes minst en gang daglig. Bord, stoler, konsoler, hyller og lignende skal hver dag avtørres med en fuktig klut.

§ 100. Lokalene må være godt ventilert, så der til stadighet er frisk luft i dem.

§ 101. Betjeningen skal iaktta omhyggelig personlig renslighet og vaske hendene før behandlingen av hver kunde. Under arbeidet skal de være iført ren, hvit jakke eller frakk som skal skiftes ren minst 2 ganger ukentlig. Det er forbudt betjeningen å røke i arbeidstiden. Personer som lider av smittsom sykdom, herunder innbefattet smittsom hudsykdom, eller av sår eller byller på hendene, må ikke beskjef-tiges i dame- eller herrefrisørsalong.

§ 102. Ved barbering må der for hver kunde brukes renvasket serviett og rent dekke over nakkeputen. Brukes frottékluter må disse alltid være renvasket og til stede i et tilstrekkelig antall og behandles på samme måte som bestemt for servietter. Servietter, frottékluter og håndklær skal etter bruken vaskes og kokes og tørres godt på rent luftig sted.

§ 103. Barbervannet må tappes eller helles i barber-skålen (koppen), som renses i kokende vann mellom hver barbering. Hvis ikke vedkommende kunde medbringer egen barberkost, kan sådan bare anvendes til opskumning av såpen, og innsåping må i så tilfelle foregå med hånden. Barberkosten skal etter hver kunde grundig rengjøres i kokende vann.

25 oktbr.

§ 104. Maskinbørster og felles pudderkvast må ikke brukes. Istedenfor pudderkvast kan brukes en klype rensset bomull eller lignende som bare anvendes 1 gang. Alunstift i fyrstikkformat kan benyttes, men bare 1 gang. Pudder må opbevares i beholder med lokk.

§ 105. Ved klipning må der mellom halsen og kappen anvendes en halsstrimmel av silkepapir eller vatt, som bare brukes en gang. Kappen skal alltid være ren og fri for hår.

§ 106. Gas-strimler og pakninger for permanentkrøll må ikke brukes omigjen.

§ 108. Der skal være et tilstrekkelig antall hår- og nakkebørster, så hver kunde får rene børster.

§ 108. Alle redskaper må omhyggelig rengjøres før de tas i bruk til ny kunde. Klippemaskiner, sakser, kniver og viklepinner for permanentapparater kokes, flamberes eller rengjøres på annen av helserådet godkjent måte. Kammer og børster renses i salmiakkspiritus og vann (25 à 30 dråper i 200 à 300 gram vann) eller på annen av helserådet godkjent måte. Kammer bør opbevares i høie glass fylt med lysoformopløsning.

§ 109. Kunder med utslett eller mistenkelig håravfall som det kan være frykt for er smittsomt, må enten avvises, henvises til læge eller betjenes med egne redskaper. Redskaper og annet som er brukt til slike kunder må grundig utkokes eller på annen måte betryggende desinfiseres straks etter bruken.

§ 110. Helserådet kan gjøre undtagelse fra forskriftene.

§ 111. Plakat om disse forskrifter skal henges eller slås op på et iøinefallende sted i hver dame- eller herrefrisørsalong. Plakaten bør innrammes under glass.

#### XIV. *Om renhold i skogshytter og tømmerkoier.*

§ 112. Koien skal være trekkfri, opført på tørr grunn, anbragt på undermur av sten eller forsynt med en torv- eller jordbenk rundt veggen utvendig. Den må ikke belegges med flere mann enn at der blir 5,5 kb.m luft pr. mann. Koien må holdes godt ventilert døgnet rundt særlig ved ventiler i gavlene eller trekkpipe i taket. Sengen skal redes op hver morgen. Løs sengehalm må ikke brukes.

§ 113. Det er forbudt å spytte på gulv, vegger eller innbo.

§ 114. Etter hvert mål skal der vaskes op, matkopper og spisestell settes i hyller eller skap, gryter, stekepanner og kaffekjeler på en plass for sig, matlevninger og avfall bringes bort. Maten skal gjemmes i særskilt matbod eller skap.

§ 115. Minst en gang om uken skal gulvet vaskes eller 25 oktbr. sopes med lime og så meget vann eller sne at det ikke gyver.

§ 116. Sjøppel, avfall, urin og annet søl må ikke kastes utenfor døren eller omkring husveggene.

§ 117. Arbeidsgiveren skal sørge for at huset er i stand og ordentlig rengjort når det tas i bruk. Når et arbeidslag reiser, plikter det å gjøre rent etter sig.

§ 118. Alle som bor i huset skal iakttta renslighet, og være ansvarlig for at disse regler etterfølges. De velger sig imellem en ordensmann, som har opsynet med ventilasjon og renholdet. Ordensmannen velges skiftvis hver uke, eller den samme kan velges for lengere tid, hvis derom er enighet.

§ 119. Det er ordensmannens plikt å påse at disse regler overholdes, og å gjøre anmeldelse til helserådet hvis hans myndighet ikke respekteres.

Personer som er fulle av utøi, har skabb eller annen smittsom hudsykdom, eller som ved urenslighet er til plage for andre, kan bortvises av helserådet. En del forbindingsaker — enkeltmannspakker — og joddtinkturer skal alltid finnes i skogshytten. Utgiftene hertil påhviler eieren av skogshytten, og den valgte ordensmann plikter å sørge for at det skaffes tilveie.

§ 120. Et avtrykk av disse regler skal slås op i alle skogshytter.

## XV. *Pelsdyravl.*

§ 121. Pelsdyrgård må ikke legges så nær våningshus eller almenvei at lukten er til plage, heller ikke må den legges slik, at det kan komme tilsig eller avfall til rennende vann. Avfallet fra gården må brennes op eller legges i kompost og dekket av jord. Komposten må være inngjerdet med så tett netting, at hunder, katter, kråker eller skjærer ikke kommer til og får rote i dyngen.

Vannkopper, melkekopper og andre kjørelere som en bruker i gården, må vaskes i særskilt kjørel. Kluter, koster eller annet som blir brukt til vasken, må ikke brukes til annen vask i våningshus eller uthus.

Kammer og koster som blir brukt til pelsdyr, må ikke brukes til andre dyr. Sendingskasser må ikke settes inn i uthus, fjøs eller stall før de er grundig rengjort og desinfisert.

De som steller med dyrene, skal ha særskilt fottøi til bruk i pelsdyrgården, og må passe nøie på at dette fottøi ikke kommer inn i våningshus, grisehus, fjøs eller stall uten at det er godt vasket. Røkterne skal ha overalls når de steller dyrene.

Hver gang røkterne har stelt dyrene, benyttet redskap,

25 oktbr. kjørel og lignende, må han vaske hender og underarmer grundig.

Hvis man av en eller annen grunn må ta hvalper inn i hus for kortere tid, må man gå særdeles renslig frem. Dyrene må bare behandles av røkteren og aldri være kjelebarn for andre folk i huset. Når de er kommet tilbake i pelsdyrgården, må det værelset de har vært i, rengjøres og gjennomluftes grundig.

#### XVI. *Bevertninger.*

§ 122. Bevertningslokalet og alle til bedriften knyttede værelser samt kjøkkener må være sådan beliggende at de får tilstrekkelig lys. Den effektive vindusflate skal utgjøre minst 1/10 av gulvflaten, og minst ett vindu skal kunne åpnes. Rummene skal kunne opvarmes og utluftes tilstrekkelig. Gulv, vegger, vinduer og tak må være i sådan stand at de med letthet kan holdes rene. Lokalene samt ganger og trapper skal holdes kunstig oplyst når de ikke er oplyst av dagslyset.

§ 123. Alle til bedriften benyttede værelser skal daglig utluftes godt; hver dag skal gulvene og vinduspostene vaskes, og støv tørres av møblene med fuktig klut. Umalte bord, kjøkkenbenker, fjeler m. v. skal hver dag renskures. Minst 4 ganger om året skal alle møbler vaskes med varmt vann og såpe, eller gjøres grundig rene på annen av helserådet godkjent måte. Vegger og tak skal 2 ganger årlig enten males, hvittes eller vaskes. Tilsølte deler av veggene skal straks rengjøres. Vinduene skal vaskes og pusses så ofte det trenges, iallfall minst en gang månedlig. Ganger og trapper skal holdes rene, de skal vaskes minst 3 ganger i uken. Ved inngangsdøren skal anbringes fotskraper eller dørmatte som rengjøres hver dag.

§ 124. Spytning på gulv, ganger og trapper er forbudt. Spyttende personer kan utvises.

§ 125. Brukt servise skal ordentlig rengjøres før det anbringes sammen med det rene. Urent servise må ikke tilbys noen gjest. Sprukne emaljekar må ikke benyttes. Kobberkar skal være vel fortinnet og kopper eller glass med skår eller sprekker må ikke anvendes.

For opvask av servise (kopper og annet spisestell) i herberger, losjihus, pensjonater, hoteller, bevertningssteder og forsamlingslokaler er utferdiget særskilte forskrifter som gjelder for hele landet (jfr. kongelig resolusjon av 2 februar og Socialdepartementets rundskrivelse av 27 mars 1934).

§ 126. Opbevaringssteder for matvarer skal være tørre og må kunne utluftes til fri luft. De skal gjøres grundig rene minst en gang månedlig, isskap (-kasser) dog minst en

gang om uken. Melk, fløte og andre matvarer skal opbevares 25 oktbr. på sådan måte at det er beskyttet mot støv og annen forurensning, ikke får usmak av andre varer og heller ikke er tilgjengelig for fluer eller andre dyr. Opbevaringssted for matvarer må ikke benyttes som soverom.

§ 127. Ferdigsmurte smørbrød, kaker og lignende matvarer skal ikke stå på åpen disk eller anretning, men være beskyttet ved diskevern eller glass-skap.

§ 128. Betjeningen skal være iført ren og ordentlig drakt. Matvarer må ikke håndteres med urene hender. Der skal alltid finnes rent vaskevann, såpe og håndklær til bruk for betjeningen, og verten må påse at dette benyttes efter behov. Personer med smittsom, stinkende eller væskende sykdom må ikke tillates å tilberede eller servere mat eller drikke for gjester.

§ 129. Det er forbudt å bruke øse til å drikke av vannbeholder. Vann skal føres frem i glass eller kopp som etterpå rengjøres som bestemt for almindelig servise. Matgryten må ikke benyttes til klæsvask, som heller ikke må foregå i herbergers eller bevertningers kjøkkener.

§ 130. Privetavlukkenes seter og gulv skal hver dag rengjøres. Hvor det anvendes privetbeholdere, skal det daglig anvendes strømidler. Tømming av beholdere skal skje før enn de blir  $\frac{3}{4}$  fulle. Også hvor der finnes binger skal strømidler anvendes, og tømning foretas 4 ganger årlig eller oftere om nødvendig for å undgå overfylling. På privetene skal finnes papir. Priveter som ikke får direkte lys utenfra, skal opplyses kunstig. Priveter og pissoarer skal legges således og holdes i sådan stand, at stank derfra ikke trenger inn i værelser, kjøkken eller opbevaringssteder for matvarer, og heller ikke genere noen nabo. Helserådet kan gi ytterligere forskrifter for tømning og renhold, når det finner det påkrevet.

§ 131. Trekk på møblene skal være av stoff som er lett å holde rent og lett å desinfisere.

## XVII. Herberger.

§ 132. De bestemmelser som ovenfor gjelder bevertningssteder skal også gjelde for herberger.

§ 133. Hver dag skal senger som benyttes bli oppredd, dynen og puter opristes og stå opslått 3 timer til utluftning. Utenpå overbredslet skal der være et varetrekk (tett lerretspose) som kan vaskes. Underlaget skal dekkes med laken. For hver ny losjerende skal der skiftes rent varetrekk, laken og putevar, og for samme losjerende skal de skiftes rene minst en gang i uken. Tilsølte sengkler, laken eller putevar

25 oktbr. skal straks ombyttes med rene. Helserådets ordfører skal efter samråd med politiet gi bestemmelse om hvor ofte og hvorledes desinfeksjon eller rensning skal foretas med sengeklær som ikke kan vaskes, dette skal skje minst 4 ganger årlig.

§ 134. I ethvert soveværelse skal der finnes vaskestell, rent vann, såpe og håndklær og lett adgang til rent vann, såpe og håndklær og lett adgang til rent drikkevann. Hvis der er flere losjerende på samme værelse, skal hver av dem ha særskilt håndklær, drikkeglass og såpestykke som skiftes nytt for hver losjerende. Drikkeglass og vaskevannsfat skal rengjøres hver dag. Det er forbudt å ha kam og hårbørste på soveværelsene til bruk for de losjerende.

§ 135. I ethvert soveværelse tillates kun så mange å sove at der faller minst 12 kb.m luft på hver person, to barn under 10 år gjelder i så henseende for en person. Dersom verten kommer til kunnskap om at han har hatt personer som lider av eller mistenkes for å lide av smittsom sykdom i losji eller kost, har han øieblikkelig å melde dette til helserådets ordfører og etterkomme de pålegg som denne gir ham.

§ 136. I ethvert værelse kan helserådets ordfører forlange et eksemplar av disse forskrifter opslått med angivelse av hvor mange som har lov til å bo på værelset.

### XVIII. Om tjenerhold.

§ 137. Tjenere, arbeidsfolk, læringer og betjenter skal skaffes tilstrekkelig varmt, tørt og ventilert soverum særskilt for menn og kvinner og uten gjennomgang fra det ene til det annet. Døren skal kunne låses. Hver person skal ha egen seng.

### XIX. Andre sanitære forhold.

§ 138. Ved offentlige vannposter, skoler, kirker, fabrikker og alle offentlige forsamlingslokaler er det forbudt å bruke felles drikkekar. Drikkevannsinnretningen på disse steder må være godkjent av helserådets ordfører. Det er likeledes forbudt på skoler å bruke felles skrivematerialer, såsom penner, blyanter, grifler og lignende. Hver elev skal ha sitt skrivemateriale i eget futteral, merket med elevens navn. Futteralet med innhold må ikke brukes senere av en annen før det er tilbørlig desinfisert.

§ 139. Huseiere er likeoverfor helserådet ansvarlige for at fraflyttede rum rengjøres ordentlig før nye beboere flytter inn.

§ 140. Bøker fra offentlig boksamling må ikke utlånes 25 oktbr.  
til personer lidende av smittsom sykdom eller til personer  
som tilhører husstand innen hvilken der er smittsom sykdom.

§ 141. Hvis en person som har tillåns bøker fra offentlig  
boksamling blir angrepet av smittsom sykdom, eller sådan  
bryter ut i den husstand han hører til, skal bøkene, før de  
utlånes til andre, desinfiseres.

§ 142. Alle bøker i offentlig boksamling skal en gang  
årlig ettersees av den som forestår boksamlingen sammen  
med vedkommende helsekrets' tilsynsmann.

§ 143. Intet skolelokale må tas i bruk før det er god-  
kjent av helserådet.

Særskilte forskrifter som gjelder for hele landet er ut-  
ferdiget for skoler ved kongelig resolusjon av 20 november  
1931 (jfr. 16 september 1932), for forsamlingslokaler ved  
kongelig resolusjon av 25 april 1913 og for kirker ved konge-  
lig resolusjon av 29 september 1934.

## XX. *Forholdsregler mot tuberkuløse og epidemiske sykdommer.*

§ 144. Når en tuberkuløs syk forandrer bopel, skal mel-  
ding derom skje til helserådets ordfører. Meldeplikten på-  
hviler så vel den syke selv som den husvert hvorfra, og den  
husvert hvortil vedkommende flytter.

§ 145. Ved bortsettelse av personer skal der skaffes  
sundhetsattest for den utsatte og for forpleieren og dennes  
husstand om så forlanges av helserådet. Det er forbudt kvin-  
ner som lider av venerisk sykdom å ta tjeneste som barne-  
pike.

§ 146. Ved optreden av sykdomstilfelle, som det kan  
være grunn til å tro er av ondartet smittsom beskaffenhet,  
skal den husbond eller husfar som har å gjøre anmeldelse  
derom efter § 14 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16  
mai 1860 tillike dra omsorg for betryggende avsondring inn-  
til læge er kommet til stede.

§ 147. Noe personlig samkvem må ikke finne sted mel-  
lem den syke og den som pleier ham (henne) på den ene side  
og husets øvrige beboere på den annen side.

§ 148. Avsondringen må omfatte ikke alene den syke  
selv, men også den eller dem som pleier den syke, samt seng-  
klær, gangklær og andre gjenstander, som de benytter eller  
som den syke har benyttet de nærmeste dager forut for syk-  
dommens utbrudd. Fødevarer må ikke opbevares i de rum  
hvor den syke opholder sig.

§ 149. Inntil læge er kommet til stede og har meddelt  
nærmere forskrifter, må alt samkvem mellom det sted hvor

25 oktbr. sykdommen er optrådt og andre steder ophøre. Navnlig må personer som hører til samme husstand som den syke ikke ha noe samkvem med andre og ikke på noen måte delta i møter eller sammenkomster.

§ 150. Uvedkommende personer må ikke tilstedes adgang til den bolig hvor den syke ligger. Sammenkomster i selskapelig eller annet øiemed må ikke avholdes i det smittede hus eller på dets gårdsplass.

§ 151. Når læge er kommet til stede gir han de fornødne pålegg for isolasjon, behandling av den sykes avsondringer, forbud mot salg av matvarer og lignende som han etter tilfellets art anser for nødvendig.

§ 152. Den tilkalte læge skal straks underrette helserådsordføreren om sykdomstilfellet og hvilke forholdsregler han har truffet for å hindre smitteutbredelse. Helserådsordføreren treffer så videre de forføininger han anser nødvendige.

§ 153. Skolebarn som antas å lide av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom skal sendes hjem av læreren, som må gi deres foreldre eller foresatte skriftlig beskjed om at barnet ikke må komme på skolen igjen før det er rent og smittefritt. På samme måte skal skolebarn som læreren antar lider av annen smittsom sykdom bli sendt hjem med skriftlig opfordring om at læge må bli rådspurt.

§ 154. Rum hvor personer med smittsom sykdom har opholdt sig skal renses etter anvisning av helserådets ordfører. Angående basillebærere henvises til kongelig resolusjon av 20 oktober 1933 (jfr. Socialdepartementets rundskrivelse av 30 november s. å.).

Utflytning av huset eller enkelte leiligheter kan påbys hvor farlig smittsom sykdom har optrådt, for at huset eller leiligheten kan bli betryggende desinfisert.

§ 155. Lik av personer som er død av smittsom sykdom utenfor herredet, må ikke bringes inn i herredet uten helserådets tillatelse og kun under iakttagelse av de forsiktighetsregler som dette måtte bestemme.

## XXI. Almindelige bestemmelser om tilsynet m. v.

§ 156. Herredet deles i kretser, som hver får en tilsynsmann valgt av helserådet, som hver i sin krets har en særlig plikt til å føre tilsyn med forskriftenes overholdelse.

§ 157. Helserådets ordfører som sammen med de øvrige medlemmer har overtilsynet med sundhetsforholdene, kan alltid treffe avgjørelser på helserådets vegne, når hurtig inn gripen er nødvendig; men saken skal snarest forelegges helserådet. Helserådet bestemmer hvad der forståes ved «tettere bebyggede strøk».

§ 158. Undlater noen innen den frist som settes av helse- 25 oktbr.  
rådet eller dets ordfører på dettes vegne, å utføre noe som  
påhviler ham efter disse forskrifter eller helserådets lovlig  
fattede beslutninger, skal helserådet la både dette og hvad  
det ellers finner nødvendig for å hindre at forsømmelsen  
volder ulempe eller skade i sanitær henseende, utføre på ved-  
kommendes bekostning.

§ 159. Hus- og grunneiere er personlig ansvarlig for at  
alle de plikter oppfylles som disse helseforskrifter pålegger  
dem, og skal ikke kunne undskylde sig med forsømmelse fra  
sine folks eller leieres side. Er eieren ikke bosatt i herredet,  
må han for helserådet opgi en her bosatt person, som på  
hans vegne skal sørge for at disse plikter oppfylles. For-  
sømmes disse, blir dog ansvaret hvilende på eieren, med-  
mindre helserådet har gått inn på at ansvaret skal bæres av  
stedfortrederen og denne har erklært sig villig.

§ 160. Så vel politiet som helserådets medlemmer skal  
straks melde til helserådets ordfører når de opdager at helse-  
forskriftene ikke følges eller når andre sanitære misligheter  
kommer til deres kunnskap, og helserådsordføreren plikter  
å sørge for at enhver anmeldelse om overtredelse av helse-  
forskriftene blir fremmet.

§ 161. Et tilstrekkelig antall av disse forskrifter trykkes  
for herredets regning til utdeling, likeså i plakats form sær-  
bestemmelser for bedrifter m. v. til opslag.

§ 162. Overtredelser av disse forskrifter straffes efter  
den til enhver tid gjeldende lov.

Under særegne forhold kan helserådet innrømme avvi-  
kelser fra disse forskrifter.

§ 163. Disse forskrifter trer i kraft 1 måned efter at de  
er stadfestet.

### **Kongelig resolusjon.**

25 oktbr.

Grunntollen for hasselnøtter (l.nr. 604 i den gjeldende  
tolltariff) nedsettes fra og med 26 oktober 1935 fra kr. 0,40  
pr. kg til kr. 0,20 pr. kg.

### **Kongelig resolusjon.**

25 oktbr.

- I. Der fastsettes regler for jurisdiksjonsfor-  
holdene ved Sjøforsvaret i krigstid over-  
ensstemmende med et fremlagt utkast.
- II. Reglene trer i kraft fra 1 november 1935, fra hvilken dag  
de hittil gjeldende bestemmelser for jurisdiksjonsforhol-  
dene ved Marinen og Kystartilleriet (Festningsartille-  
riet) i krigstid i kongelige resolusjoner av 9 mars 1901  
og 13 januar 1911 opheves.

De under post I fastsatte regler har følgende ordlyd:

25 oktbr.

*Regler for jurisdiksjonsforholdene ved Sjøforsvaret  
i krigstid.*

A. Generaljurisdiksjonschefen avgjør spørsmål om tiltale når det gjelder:

1. forbrytelser og forseelser, som er forøvet av personer av høiere grad enn kaptein,
2. forbrytelser for hvilke straffen er bestemt således, at dødsstraff eller fengsel på livstid kan anvendes,
3. forbrytelser som er forøvet ved trykt skrift.

Han tillegges dessuten jurisdiksjonsmyndigheten over

4. de militærpersoner som er ansatt ved Sjøforsvarets kontorer i Oslo.

B. For jurisdiksjonsmyndigheten over personell av kapteins og lavere grad gjelder for øvrig følgende regler:

5. Sjøforsvarschefene har jurisdiksjonsmyndighet over det dem undergitte personell som ikke er henlagt til noen avsnittschefs (kommandants) jurisdiksjon efter punkt 7.

6. Chefen for 1. sjøforsvarsdistrikt har dessuten jurisdiksjonsmyndighet over personell som tjenstgjør på eskadre, avdeling eller skib, som ikke er underlagt noen sjøforsvarschefs kommando (står direkte under Kommanderende admiral), når saken ikke henhører under krigsrett ombord efter punkt 8.

7. Kommandanten på Oscarsborg samt chefene for Oslofjord ytre forsvar, Kristiansands sjøforsvarsavsnitt og Trøndelag sjøforsvarsavsnitt har jurisdiksjonsmyndighet over det dem undergitte personell.

8. Jurisdiksjonsmyndighet ombord kan efter forslag av Kommanderende admiral tillegges eskadrechefe, avdelingschefer og skibschefer.

C. Skulde forholdene under krig gjøre noen forandring i foranstående bestemmelser nødvendig, skal Forsvarsdepartementet efter innhentet forslag i saken fra Kommanderende admiral inngå med forestilling derom til Kongen.

Kan saken ikke utsettes, er Forsvarsdepartementet bemyndiget til å foreta den nødvendige forandring, og det skal i så fall avgi innberetning derom til Kongen.

D. Forsvarsdepartementet bemyndiges til å beskikke de for krigstid fornødne krigsdommere, militære forhørsdommere og krigsadvokater.

# Kongelig resolusjon.

25 oktbr.

I medhold av lov av 28 juni 1927 § 25 bestemmes at nevnte lovs og de med hjemmel av denne utferdigede utførselsbestemmelser skal gjøres gjeldende for alt det krigsmateriell som ved kongelig resolusjon av 18 oktober 1935 er forbudt utført til Italia.

Utgiver: Byråchef M. Hofgaard

Grøndahl & Søn's boktrykkeri. Oslo.